



บทที่ 1

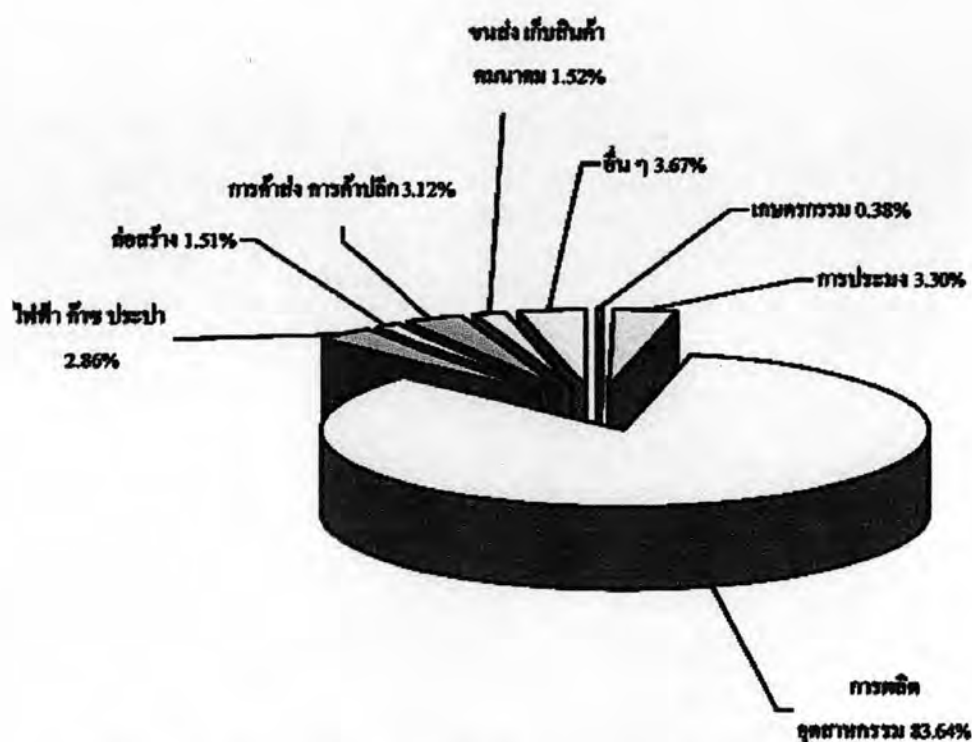
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมในประเทศไทยได้เริ่มมีการวางแนวทาง ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2504-2509) จนถึงฉบับที่10 (พ.ศ.2549-2554) ได้ให้ความสำคัญแก่ภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการลงทุนด้านอุตสาหกรรมสูงมาก เป็นผลให้ภาคอุตสาหกรรมได้พัฒนาและมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยสำหรับจังหวัดสมุทรสาคร อุตสาหกรรมถือเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญที่ทำรายได้จำนวนมากให้กับจังหวัด มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง ตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวง สนามบินสุวรรณภูมิ ท่าเรือคลองเตย การคมนาคมสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ ทางเรือ ส่งผลให้มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 539,346 บาท มีความหนาแน่นเท่ากับ 538 คน ต่อตารางกิโลเมตร และมีจำนวน 469,934 คน ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) จำนวน 348,145 คน หรือร้อยละ 74 ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด¹

โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรม(ร้อยละ 83.64) รองลงมาคือภาคเกษตร การประมง การค้าส่งและค้าปลีก มีสัดส่วนร้อยละ 3.67 3.30 3.12 ตามลำดับ ปัจจุบันจังหวัดสมุทรสาครมีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 4,412 โรงงาน เงินลงทุน 360,466 ล้านบาท ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม 376,841 คน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จำนวน 2,245 โรงงาน เงินลงทุน 272,506 ล้านบาท ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม 222,535 คน ประกอบกิจการประเภทอุตสาหกรรมอาหาร และแปรรูปอาหาร (603 โรง) อุตสาหกรรมพลาสติก (485 โรง) อุตสาหกรรมสิ่งทอ (420 โรง) อุตสาหกรรมโลหะ (324โรง) และผลิตภัณฑ์โลหะ (413 โรง) การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรสาคร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากยังคงมีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงสัดส่วนโครงสร้างทางเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสมุทรสาคร



ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากข้อมูลสถานประกอบการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคม ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป จำนวน 8,944 แห่ง ลูกจ้างที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมจำนวน 298,846 คนแรงงาน จะพนักงานระดับกลางหรือระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประมาณ 15-20 % ของพนักงานโดยรวมทั้งหมดภายในจังหวัดสมุทรสาคร ในปี 2550 มีพนักงานประมาณ 43,000 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 49,500 ในปี 2551 (อัตราเพิ่มขึ้น 17% ต่อปี) ประมาณร้อยละ 15 เป็นพนักงานที่มีภูมิลำเนาในจังหวัด ส่วนพนักงานที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 85 เป็นแรงงานที่มาจากทั่วประเทศ ระดับพนักงานภายในโรงพยาบาลอุตสาหกรรมอาหาร และแปรรูปอาหารส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1. พนักงานผู้บริหาร 2. พนักงานระดับกลาง (ส่วนใหญ่การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป) เช่นฝ่ายวิศวกร ฝ่ายบัญชีและการเงิน ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการตลาดและฝ่ายขาย ฝ่ายวิจัยและพัฒนา ฝ่ายดูแลความปลอดภัย เป็นต้น 3. พนักงานระดับแรงงาน

ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายและเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมากภายในจังหวัดสมุทรสาคร ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกที่ต้องการเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความสามารถในการจ่ายต่อไป ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยก่อนหน้าพบว่าส่วนใหญ่จะศึกษากลุ่มประชากรระดับผู้ใช้แรง การศึกษานี้จะต่อยอดจากงานวิจัยที่ผ่านมาโดยเลือกกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคม ของพนักงานการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร และแปรรูปอาหารภายในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการของพนักงานระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปอาหารภายในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้เลือกศึกษาโรงงานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปอาหารภายในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 12 โรงงาน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มคือ

- 1) ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของพนักงานการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 2) ตัวแปรเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของพนักงานการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 3) ตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการของพนักงานการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 4) ตัวแปรเกี่ยวกับความต้องการที่อยู่อาศัยใหม่ของพนักงานการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงงาน หมายถึง โรงงานประเภทอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปอาหาร ขนาดใหญ่ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครที่มีจำนวนผู้ที่ทำงานตั้งแต่ 1,200 คน ขึ้นไป

กลุ่มประชากรเป้าหมาย (Target Customer/Potential Costomer) ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง บุคคลผู้ที่ซื้อที่อยู่อาศัย มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร และแปรรูปอาหารภายในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ชนชั้นกลาง กลุ่มคนที่เป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เป็นผู้มั่งคั่งในการซื้อและต่อรองค่อนข้างสูง ต่อดวงการธุรกิจ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างมาก เป็นกลุ่มคนที่เป็นกลไกสำคัญในการทำงาน สามารถทำให้สังคมก้าวหน้า หรือหยุดนิ่งได้¹² ในการศึกษาครั้งนี้ คนชั้นกลางหมายถึง ผู้ที่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร และแปรรูปอาหารภายในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ถ้าดูจากลักษณะอาชีพจะประกอบด้วย ฝ่ายวิศวกร,ฝ่ายบัญชีและการเงิน,ฝ่ายบุคคล,ฝ่ายการตลาดและฝ่ายขาย, ฝ่ายวิจัยและพัฒนา,ฝ่ายดูแลความปลอดภัย เป็นต้น

ผู้ที่ซื้อ ผู้บริโภคจะอยู่ในขั้นตอน ของกระบวนการตัดสินใจซื้อของ สมิท(1971: 233) หรือในขั้นค้นหาข้อมูลและการประเมินทางเลือกข่าวสารของ พิลิป คอตเลอร์ (2540:245)

ความสามารถในการจ่าย หมายถึง ความพึงพอใจของครัวเรือนในการใช้จ่ายทางด้านที่อยู่อาศัย จากการสำรวจของการเคหะแห่งชาติ พบว่าครัวเรือนที่ซื้อบ้านใหม่ใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ 30-35 ของรายได้ครอบครัวต่อเดือนและกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลาง จะมีสัดส่วนการใช้จ่ายในเรื่องที่อยู่อาศัยคิดเป็นสัดส่วนของรายได้สูงกว่าผู้มีรายได้สูง¹³

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน แยกเป็น 3 กลุ่ม คือค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยและ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งค่าใช้จ่ายครัวเรือนในการศึกษานี้ ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่ครัวเรือนตัวอย่างไม่สามารถประเมินได้ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้าและครุภัณฑ์ ค่าอุปกรณ์การสื่อสาร ค่าจ้างคนรับใช้ในบ้าน ค่าภาษีที่นอกเหนือจากภาษีโรงเรือน เงินบริจาค และเงินเสียงโชค

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ภาครัฐสามารถนำข้อมูลไปใช้ในวางแผนการจัดทำที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2 ภาคเอกชนสามารถนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง